

17 Heerschappij

Al hetgeen we besproken hebben is niet vrijblijvend. Het staat allemaal in een groter verband. Dit boekje is ook niet bedoeld om een bijdrage te leveren aan de discussie over schepping en evolutie. Als het voor sommigen die daarmee worstelen toch wat ruimte geeft dan is dat een mooie bijwerking.

De val van de overdekkende cherub heeft verstrekkende gevolgen gehad. Ook in onze wereld zijn die zichtbaar.

Op de zesde dag schiep God de mens. Dat deed Hij met een doel. God werkt altijd met een doel; niet uit willekeur. Hij schiep de mens, opdat hij heerschappij zou voeren over de aarde.

'En God zei: Laten Wij mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis; en laten zij heersen over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht, over het vee, over heel de aarde en over al de kruipende dieren die over de aarde kruipen.' (Gen. 1:26).

'En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, vervul de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht en over al de dieren die over de aarde kruipen.' (Gen. 1:28).

De strijd tussen de slang en de mens ging hierom. De slang had ook een doel. Het was niet zomaar dat hij de mens in de ellende wilde storten. Er was nog iets veel groters mee gemoeid. Het ging om de heerschappij over Gods schepping. De eerste schepping was verwoest door zijn verderfelijke toedoen. Ook over de tweede schepping wilde hij zijn lugubere macht doen gelden.

Adam werd in de hof geplaatst om die te bewerken en te bewaren. Dit laatste woord is in het Hebreeuws *sjamar* en heeft de betekenis van 'bewaren' of 'bewaken'. Waarom 'bewaken'? Waartegen? Dat is helder toch? Tegen de boze. De satan was al een gevallen wezen en hij had maar één doel: de mens, die de plaats van God als stadhouder van God op aarde had ingenomen, zijn macht te ontfutselen.

Gods gebod om niet te eten van de vrucht van de boom van de kennis van goed en kwaad wordt vaak voorgesteld als een kinderachtige beproeving van Adam en Eva. Maar dat is niet de God van de Bijbel die zo handelt. Dat gebod was voor de bestwil van de mens! Niet te eten was heilzaam voor hen. Wat de uitwerking van het eten van de vrucht ook zou zijn, de mens zou er onder lijden. De kennis van goed en kwaad zou hij (nog) niet aankunnen. Daarom, om de mens te beschermen, gaf God dit gebod.

Het gevolg van het eten van de vrucht was de dood. Het was het gevolg van het overtreden. Het wordt vaak voorgesteld als een straf van God. Zeker, in Romeinen 6 noemt Paulus de dood het loon op de zonde (Rom. 6:23), maar dat is nog iets anders dan een straf. Door het eten van de vrucht verzaakten Adam en Eva hun plicht jegens God en gaven zij de heerschappij over de aarde uit handen aan de satan. Daar zit het gruwelijke van de zonde.

God wordt voorgesteld als een boze tiran, die door een 'kleine ongehoorzaamheid' het gehele mensdom de dood injaagt met de schepping erbij. Maar het is andersom. God is een goede God en heeft de dood van de mens nooit op het oog gehad. Hij wilde de mens bewaren voor de dood en hij waarschuwde hen voor het eten van de vrucht van de boom van de kennis van goed en kwaad. Door toch te eten van de vrucht kreeg de satan de macht die Adam was toevertrouwd. Sindsdien is hij de heerser van deze wereld en oefent hij zijn duistere macht uit, de macht van de zonde en de dood. Hij is de oorzaak van alle ellende en lijden die deze wereld aanschouwt, inclusief het lijden van de gehele schepping; mens, dier en plant.

Satan

We hebben de satan al gezien als de gezalfde en overdekkende cherub. Hij was volmaakt in zijn wegen, vanaf de dag dat hij geschapen werd (Ez. 28:15). Deze volmaaktheid was er totdat... Ja, er was een 'totdat'. Totdat er ongerechtigheid in hem was gevonden. Dat betekende het einde van zijn heerlijke positie bij God. Hij werd eruit verbannen. Hoe het verder allemaal gegaan is, is niet aan ons om te weten. Eén gevolg weten we wel: de aarde was woest en leeg en duisternis was op de afgrond.

Na de herschepping in zes dagen zag de satan weer een volmaakte schepping voor zich verschijnen. Nu nam hij er die heerlijke plaats niet in. Die had hij

verloren. De heerschappij over de schepping ging naar de mens. Om die heerschappij over de aarde draait het gehele verlossingsplan van God. Dat is de sleutel tot Psalm 8. Vergelijk deze Psalm met Hebrëen 2:5-9. Het is de sleutel tot veel meer Schriftplaatsen.

Toen Adam en Eva zondigden door te eten van de vrucht, waren ze niet alleen aan God ongehoorzaam. Ze gaven hiermee ook de heerschappij over de aarde uit handen met alle sinistere gevolgen van dien. De heerschappij ging over in de handen van de satan. Waarom en hoe is me niet helemaal duidelijk. Het heeft iets te maken gehad met de vrucht van de boom van kennis van goed en van kwaad. Veel meer zegt de Bijbel er niet over. Laat dat dan ook genoeg zijn voor ons. Als God dingen verzwijgt is dat ook voor ons bestwil. Een onmatige nieuwsgierigheid naar dingen die God niet heeft geopenbaard kan ons geestelijke schade berokkenen.

Dát satan de heerschappij heeft gekregen over de aarde is een feit dat we wel kunnen laten zien. Niet alleen over de aarde als zodanig; hij heeft een geweldige macht over het denken van de mensheid. De enige weg om ons te kunnen bevrijden van dat schadelijke denken is het te onderwerpen aan Gods Woord.

Johannes spreekt over de satan als de vorst van deze wereld.

'Nu wordt het oordeel over deze wereld voltrokken, nu zal de vorst van deze wereld buitengeworpen worden.' (Joh. 12:31).

'Ik zal niet veel meer met u spreken, want de vorst van deze wereld komt en heeft geen macht over Mij.' (Joh. 14:30).

'en van oordeel, omdat de vorst van deze wereld veroordeeld is' (Joh. 16:11).

Over wie anders gaat het in Efeze 2?

'Ook u heeft Hij met Hem levend gemaakt, u die dood was door de overtredingen en de zonden, waarin u voorheen gewandeld hebt, overeenkomstig het tijdperk van deze wereld, overeenkomstig de wil van

de aanvoerder van de macht in de lucht, van de geest die nu werkzaam is in de kinderen van de ongehoorzaamheid, onder wie ook wij allen voorheen verkeerden, in de begeerten van ons vlees, door de wil van het vlees en de gedachten te doen; en wij waren van nature kinderen des toorns, evenals de anderen.’ (Ef. 2:1-3).

‘Onder wie ook wij allen voorheen verkeerden.’ Ik hoop dat dit ‘voorheen’ ook voor de lezer van dit boekje geldt. Er is een Weg die onder de macht van deze aanvoerder vandaan leidt. Die Weg is geopenbaard en die Weg kan gekend worden.

Wie anders zijn de ‘leiders van deze wereld’ die tenietgedaan zullen worden (1 Kor. 2:6, 8)¹, anders dan de handlangers van de vorst van deze wereld?

Er is nog meer. Nog veel meer.

Vlak voor Zijn openbare bediening werd de Heere Jezus driemaal verzocht in de woestijn. Een van die drie verzoeken betrof de koninkrijken van de wereld met hun heerlijkheid.

‘Opnieuw nam de duivel Hem mee, nu naar een zeer hoge berg, en hij liet Hem al de koninkrijken van de wereld zien, met hun heerlijkheid, en zei tegen Hem: Dit alles zal ik U geven, als U knielt en mij aanbidt. Toen zei Jezus tegen hem: Ga weg, satan, want er staat geschreven: De Heere, uw God, zult u aanbidden en Hem alleen dienen.’ (Mat. 4:8-10).

De duivel claimt hier de macht te hebben over de koninkrijken van de wereld en hun heerlijkheid. De Heere ontkent dit niet. Hij erkent dat de duivel deze macht heeft, maar dat Hij de koninkrijken van deze wereld niet in handen zal krijgen door te buigen voor de satan. De strijd is om de koninkrijken van de wereld. Wie wint die strijd? Dat lezen we in Openbaring.

‘En de zevende engel blies op de bazuin, en er klonken luide stemmen in de hemel, die zeiden: De koninkrijken van de wereld zijn van onze Heere

¹ Helaas is de HSV in al deze teksten nodeloos weer niet erg consequent in de vertaling. In Johannes wordt het woordje *archoon* vertaald met ‘vorst’, in Efeze met ‘aanvoerder’ en in 1 Korinthe met ‘leider’.

en van Zijn Christus geworden, en Hij zal Koning zijn in alle eeuwigheid.'
(Opb. 11:15).

Ze zullen zijn voor Christus! Die heeft Hij niet verworven door te knielen voor de duivel en hem te aanbidden. Hij heeft ze verworven door Zijn werk aan het kruis.

De strijd gaat over de heerschappij over de aarde als eerste stap naar 'God alles in allen' (1 Kor. 15:28).

Zij, die de dingen in dit boekje spottend de naam van 'haattheorie' of iets dergelijks geven, zullen ook rekenschap van dit hoofdstuk af moeten leggen.

Het gaat helemaal niet om een 'haat'. De essentie is de val van satan en zijn afgrijselijke listen om de mensheid onder zijn macht te houden en de Naam van God te besmeuren.

Het gaat helemaal niet om een 'gap'. Het gaat om een kosmische strijd, die beslecht is aan het kruis van Golgotha. Wat daar gebeurde is van zo'n ongelooflijke diepte. Zelfs dat heeft de 'god van deze eeuw'² tot een strijdpunt onder 'christenen' weten te maken. In Christus, aan het kruis van Golgotha, toont God zijn liefde voor Zijn schepping. Daar moeten we niet over strijden. Daar moeten we buigen. Daar moeten we geen theologische termen op loslaten, daar moeten we knielen vol van dankbaarheid en vreugde en stille eerbied voor een God Die zo ver heeft willen gaan.

² Zijn we ons ervan bewust dat hij deze naam ook draagt? Hij wordt god genoemd.